

MAKSU- JA TOLLIAMET

Pr Elis-Ketter Mürsepp
elis-ketter.muursepp@fin.ee

Meie 27.03.2024 nr 6-5/008994

Pr Maris Lanno
maris.lanno@fin.ee

Rahandusministeeriumi riigihalduse osakond

Avaliku teenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Austatud pr Mürsepp ja pr Lanno

Maksu- ja Tolliamet (edaspidi *MTA*) on Eelnõude infosüsteemi vahendusel tutvunud 06.03.24 algatatud avaliku teenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga ning esitab käesolevalt antud eelnõule omapoolsed märkused ja ettepanekud.

I. Teenistussuhte tähtaegsus

1. Eelnõu paragrahvi 1 punkt 14

1.1. MTA kontekstis esineb avaliku teenistuse seaduse (edaspidi *ATS*) § 23 lg 2 uue punkti 3¹ puhul "auk".

Vastavalt Maksu- ja Tolliameti põhimääruse § 30 lg 1 on ameti teenistuskohade koosseisus kuni kolm peadirektori asetäitja ametikohta. Siit tulenevalt on MTA-s hetkel teenistuses peadirektori asetäitja maksude alal, peadirektori asetäitja tolli alal ja peadirektori asetäitja arenduste alal, kes muude ülesannete seas koordineerivad, suunavad ja kontrollivad ameti struktuuriüksuste (= osakondade) tööd, vt Maksu- ja Tolliameti põhimääruse § 9 lg 1 p 1 ja lg 2¹, ning kellega vastavalt 4+3+4 osakonnajuhatajat on alluvussuhtes (näiteks tollikorralduse osakonna juhataja allub peadirektori asetäitjale tolli alal).

Kui täna kehtib 5-aastane teenistustähtaeg ameti peadirektorile ning edaspidi – samuti ameti osakonnajuhatajatele, siis puudub mõistlik põhjendus, miks peaks jääma 5-aastase teenistustähtajaga hõlmamata vahepealne aste, s.o peadirektori asetäitjad, kes pealegi on muudatusest puudutatud osakonnajuhatajate vahetud juhid.

1.2. ATS § 23 lg 2 uue punkti 3¹ redaktsioon on MTA-s tekitanud üksjagu segadust.

Näiteks MTA maksuauditi osakonna puhul, mis jaguneb esmalt üksusteks (eesotsas üksusejuhtidega) ning sealt edasi – tiimideks (eesotsas juhtivate maksuaudiitoritega), võib eelnõu teksti mõista nii, justkui 5-aastane teenistustähtaeg laieneks samuti üksusejuhtidele ja juhtivatele maksuaudiitoritele. Samas saab eelviidatud näite puhul SK-st aru, et muudatuse mõte on piirduda (peadirektori asetäitjale maksude alal alluva) osakonnajuhataja tasandiga, minemata osakonnajuhataja tasandist allapoole.

Siit tulenevalt – uue sätte kvalifitseeriva tingimuse puhul tuleb tõsta esile, et sätte subjektiks on peadirektorile või (*sätte tekstis ekslikult "ja"*) peadirektori asetäitjale alluv juht, mitte *alluv struktuuriüksus*. Viimati nimetatud juhul võibki kujuneda arusaam, justkui laieneks 5-aastane teenistustähtaeg kõigile (mis tahes tasandi) juhtidele struktuuriüksuse sees – millist eesmärki, nagu mõistame, siiski ei ole.

Kokkuvõttes teeme ettepaneku sõnastada ATS § 23 lg 2 uus punkt 3¹ järgmiselt:

„3¹) Vabariigi Valitsuse seaduse § 47 lõike 1, § 48 lõike 1 ja § 78 lõike 1 tähenduses valitsusasutuse struktuuriüksuse juht, ametite ja inspeksioonide peadirektori asetäitja ning ametite ja inspeksioonide peadirektorile või peadirektori asetäitjale alluv struktuuriüksuse juht – viieks aastaks;“.

Eraldi rõhutame vajadust kasutada uue punkti 3¹ redaktsioonis sõnakuju "alluv".

Ühtlasi palume kaaluda, kas uues punktis 3¹ peaksid sõnad „amet“ ja „inspeksioon“ olema esitatud mitmuses või on kohane kasutada ainsust. Toetame ainsuse kasutamist.

2. Eelnõu paragrahvi 1 punkt 51

Lahendades siinse kirja punktis 1 tõstatatud küsimuse seondult peadirektori asetäitjaga, vajab nimetatud subjekti kontekstis täiendamist ATS-i lisatav § 134⁶ (pealkiri ja sissejuhatav lauseosa).

Ühtlasi juhime tähelepanu, et ATS-i lisatavad uued paragrahvid 134⁵ – 134⁸ peaksid olema numereeritud vastavalt 134⁶ – 134⁹, kuna ATS-i kehtivas redaktsioonis on järjekoht 134⁵ juba hõivatud.

II. Märkused ja ettepanekud seondult eelnõu muude sätetega

3. Eelnõu paragrahvi 1 punkt 10

Perspektiivis segadust tekitav on ATS § 17 lõigetes 1 ja 2 kalendripäeva-põhise arvestuse asendamine tööpäeva-põhise arvestusega, eriti veel, kui muud konkursiga seotud tähtajad on jätkuvalt kalendripäevades (nt ATS § 19 lg 2 ja 3 - 120 kalendripäeva). Eitamata SK lk 14 viidatud vajadust muuta värbamiskorraldus kiiremaks ja paindlikumaks, aitab eesmärki saavutada ka see, kui senine 14 kalendripäeva lühendada 7, 9 või 10 kalendripäeva peale.

4. Eelnõu paragrahv 1 punkt 49

ATS § 101 lg 1 sissejuhatava lauseosa muudatuse kohaselt seatakse koondamise tõttu teenistusest vabastamisest etteteatamise aeg sõltuvusse teenistussuhte kestvusest *ametiasutuses*. Hilisemate vaidluste ärahoidmiseks palume seejuures (st seaduse tekstis) täpsustada teenistussuhte kestvuse arvestust seondult roteerumisega ehk siis – millises asutuses töötamise aja hulka loetakse ATS § 33 alusel üle viidud ametniku teenistusaeg?

5. Eelnõu paragrahv 3

Töölepingu seaduse § 68 lg 6 uue redaktsiooni puhul mõistame, et edaspidi peatub põhipuhkuse aegumise nõue ajutise töövõimetuse ajaks. Samas peaks ühel hetkel saama vastu võetud 377 SE töövõimetuse ennetuse kohta, milline seadus võimaldab pikaajalise haiguslehe ajal töötada ja saada selle eest töötasu. Tekib küsimus: kui samal ajal töötatakse ja ollakse ajutisel töövõimetusel, kas puhkusenõude aegumise peatumine on ikkagi põhjendatud?

III. Täiendavad märkused ja ettepanekud

6. Juhime tähelepanu, et kuigi eelnõu paragrahvi 1 punktiga 21 tunnistatakse kehtetuks ATS § 24 lg 7, mis käsitleb katseajavestlust, siis korrigeerimata on ATS § 91 lg 2 (*katseajavestluse läbiviimine enne teenistusest vabastamist katseaja ebarahuldavate tulemuste tõttu*).

Meiepoolne markeering on pigem formaalset laadi, s.o termini „katseajavestlus“ jätkuv kasutamine ATS § 91 lg-s 2. Eelnevat vestlust kui sellist ning et vestluse kokkuvõte oleks dokumenteeritud ja et ametnikul oleks võimalik anda sellele omapoolne arvamus – toetame.

7. SK lk 25 selgitatakse ATS-i täiendamisel §-ga 91¹ (*teenistusest vabastamine katseajal ametniku soovil*), et muutmisvajadus on tekkinud sellest, et ametnikul ei ole võimalik katseajal teenistusest lahkuda nii, et talle säiliks sotsiaalsed tagatised, nagu näiteks töötuskindlustushüvitis. Palume kontrollida, kas kehtiv töötuskindlustuse seadus võimaldab seda eesmärki saavutada ning kui mitte, siis kaasata käsitletava eelnõu paragrahvi 4 töötuskindlustuse seaduse § 6 lg 2 p 1 kvalifitseeriva välistuse täiendamine viitega ATS §-le 91¹.

8. Kuivõrd SK lk 1-2 kohaselt soovitakse käsitletava eelnõuga lahendada samas ametiasutuses tööl olevate ametnike ja töötajate erineva kohtlemise probleemi, siis – tõstatatuna Maksu- ja tolliametnike ametiühingu poolt – palume kaasata eelnõusse ATS § 90 lõike 5 (*teenistusse jätmise eelisõigus koondamise korral*) laiendamine ametiasutuste töötajatele.

Vajadusel anname täiendavaid selgitusi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Marju Vahing-Möttus
juriidilise osakonna juhataja

Teadmiseks:

Pr Erle Kõomets
Rahandusministeeriumi
maksu- ja tollipoliitika osakond

erle.koomets@fin.ee

Eero Kosk
eero.kosk@emta.ee